

SŁOWO CZĘSTOCHOWSKIE

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY I LITERACKI.

CENA PR. NUMERATY: Miesięcznie z odnośnikiem do domu lub z przesyłką pocztową 2 złote. — Cena pojedynczego numeru 10 groszy. Konto czekowe w Pocztovej Kasie Oszczędnościowej Nr. 307.955 — Redaktor przyjmuje codziennie od godziny 8 — 10-ej i od 17 — 18-ej.

Redakcja i Administracja: Częstochowa, ul. P. Marji 32. Telefon 22-00. Radomsko, Częstochowska 9.

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz milimetry przed tekstem 40 gr. W tekście, za tekstem i nadesłane 30 groszy. Drobne ogłoszenia wyraz po 10 gr. Najtańsze ogłoszenia drobne zł. 1.00. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. Ogłoszenia skóne, fantazyjne, tabelaryczne i bilansowe o 50 proc. droższe.

Samí sobie.

Rozmowa z prezesem Izby Przemysłowo-Handl. b. min. Cz. Klarnerem.

Zainteresowanie szerokich kół publiczności problemem inwestycyjnym po rozpisanie nowej, wewnętrznej Pożyczki Inwestycyjnej — wzrasta z dnia na dzień. Aby poinformować opinię publiczną, jak zapatrują się na zainicjowaną przez Rząd akcję inwestycyjną sfery samorządu gospodarczego, przedstawiciel Agencji „Iskra” zwrócił się do prezesa Warszawskiej Izby Przemysłowo-Handlowej, b. min. Czesława Klarnera z prośbą o wyrażenie swej opinii.

— Rozpisanie Pożyczki Inwestycyjnej — rozpoczęliśmy rozmowę — zaktualizowało jakgdyby problem inwestycji. Czy nie zechciałby pan prezes wyrazić swej opinii o wpływie na życie gospodarcze inwestycji i o potrzebie działalności inwestycyjnej, zwłaszcza w okresie przesilenia?

— Rozpisanie Pożyczki Inwestycyjnej — odpowiedział prezes Klarner — postawiło problem ten na właściwej drodze, proszę pana, Polska ma taki ogrom niezaspokojonych potrzeb inwestycyjnych, że zorganizowana, trwała praca w tym kierunku jest koniecznością gospodarczą, niezależnie od sytuacji. Społeczeństwo polskie musi zrozumieć, że jedynie tylko przez inwestycje prowadzi droga do rozwoju gospodarczego kraju. Francuzi mają bardzo ładne wyrażenie na określenie tego, co potrzeba krajowi dla pełni życia gospodarczego: „autillage national”. Określenie to obejmuje całkowite wyposażenie kraju w urządzenia i narzędzia, potrzebne dla nowoczesnego życia, a więc w to, z czego każdy obywatel ma prawo korzystać. Nasze uposażenie jest bardzo skromne. Musimy więc je stworzyć, jeżeli chcemy zbliżyć się do Zachodu.

— Z zagadnieniem tem łączy się sprawa sfinansowania tych prac. Jakie, zdaniem pana prezesa, kapitały powinny być do tego celu użyte?

— Otóż to właśnie, społeczeństwo nasze musi zrozumieć, że inwestycje przeprowadzać można tylko z kapitałów, zaoszczędzonych wysiłkiem całego narodu. Oszczędzając choćby najmniejszą część swego dochodu na cele inwestycyjne, budujemy przyszłość i pomagamy sami sobie. Ze zwykłych środków budżetowych państwa, sfinansowanie wielkich inwestycji jest nie do pomyslenia, choć normalną, zwykłą akcją inwestycyjną Rząd musi prowadzić ze środków budżetowych. Rozpisanie więc Pożyczki Inwestycyjnej przez Rząd jest osiągnięciem po kapitały wolne, obecnie niezatrudnione. Wycofać bowiem zaangażowanych pieniędzy z życia gospodarczego na cele inwestycyjne nie wolno, gdyż przez to wycofanie zmniejszyłyby się obrót gospodarczy. Natomiast przyciągnięcie wolnych kapitałów do pracy inwestycyjnej, obrót ten zwiększa.

— O ile rozumiałem, to pan prezes twierdzi, że zaciąganie kredytu wewnętrznego na cele inwestycyjne jest operacją zdrową?

— Oczywiście, jest to operacja nie tylko zdrowa, ale i bardzo pożyteczna, gdyż rzuca na rynek papier, który jest dobrą, rentowną i racjonalną gospodarczą formą oszczędności. Obligacje Pożyczki Inwestycyjnej posiadają atrakcyjny moment losowania premij, przyciągających szersze koła publiczności. Przynęta ta ułatwi przyzwyczajenie publiczności do lokowania wolnej gotówki, a więc i oszczędności w papierach publicznych długoterminowych. Jedy-

Narady trzech mocarstw w Stresie.

STRESA. Wczoraj o godz. 10.30 r. rozpoczęła się pierwsza narada przedstawicieli trzech mocarstw w pałacu Boromeo na Isola Bella.

Konferencja w Stresie rozpoczęła się pod wielkim znakiem zapytania, jaki Francja i Włochy stawiają pod adresem Anglii.

Rozmowy, jakie przeprowadził ostatnio w Paryżu ambasador włoski z Lavalem, doprowadziły do uzdignienia nie

których spraw, znajdujących się na porządku dziennym obrad konferencji w Stresie.

Strona włoska kładzie podobno szczególne naciski na zagadnienie Austrii, domagając się nowych gwarancji jej niepodległości.

W sprawie zbrojeń niemieckich delegacja francuska domagać się ma w Stresie potępienia decyzji niemieckiej z dnia 16 marca r. b. oraz zażądać ma

zastosowania na przyszłość sankcji gospodarczych wobec Niemiec na wypadek nowego pogwałcenia traktatów.

Francja gotowa jest zastąpić projekt paktu wschodniego w tej formie, w jakiej on był dotychczas wysuwany, nową formułą, przewidującą dokładniejszą i ściślejszą wykładnię artykułów paktu Ligi Narodów, dotyczących sankcji przeciw napaśnikom.

STRESA. Przed oficjalnym rozpoczęciem obrad trzech mocarstw odbyła się wstępna konferencja francusko-włoska.

STRESA. Narady angielsko francusko-włoskie trwały do godziny 13.30. — W naradach brali udział Mussolini, Suvich, Aloisi — ze strony włoskiej; Mac Donald, Simon i Vansittart — ze strony angielskiej oraz Flandin, Laval, Noel i Leger — ze strony francuskiej.

Rozmowy miały charakter głównie informacyjny. Simon przedstawił w szczerym głowie exposé sytuację, jaka się wytworzyła po wizytach angielskich w Berlinie, Moskwie, Warszawie i Pradze, a następnie odpowiadał na szereg pytań, stawianych przez przedstawicieli Francji i Włoch. Reszta dyskusji poświęcona była ustaleniu programu rozmów popołudniowych. Postanowiono, że w rozmowach tych poruszona będzie sprawa odwołania się Francji do Ligi Narodów oraz stanowisko, jakie w tej sprawie mają mocarstwa zachodnie.

Kilkugodzinny pobyt Marszałka Piłsudskiego w Sulejówku.

WARSZAWA. — Onegdaj Marszałek Piłsudski, korzystając z pięknej wiosennej pogody udał się samochodem w towarzystwie kpt. Lepeckiego na spacer do Sulejówka.

Po spędzeniu paru godzin na przechadzce po ogrodzie Marszałek Piłsudski powrócił przed wieczorem do Warszawy.

„Dar Pomorza“ opuścił brzegi Japonii.

Polski statek szkolny „Dar Pomorza” opuścił brzegi Japonii.

Z zadowoleniem należy podkreślić bardzo serdeczne przyjęcie pierwszego polskiego, przybywającego tu okrętu przez władze i ludność japońską. Liczne audjencje u ministrów i dygnitarzy wojskowych i morskich, przyjęcia, urządzone przez różne towarzystwa japońskie, wyścigi, organizowane przez Japończyków do historycznych miejscowości Japonii wypełniły czas pobytu polskich marynarzy.

Dzięki nieustrudzonym wysiłkom poselstwa R. P. w Tokio pobyt „Dar Pomorza” wyzyskany był bardzo dobrze w celach propagandowych, do czego przyczyniła się w niemałym stopniu doskonała prezenca oficerów i uczniów „Dar Pomorza”.

Kłopoty zdetronizowanego „króla”.

WARSZAWA. Przy ul. Podmińskiej L. 5 na Pradze zajmował dom „król” cygański Bazyl Kwiec.

Na jesieni ub. roku Bazyl Kwiec został zdetronizowany na zjeździe cyganów, którzy w ogóle nieśli monarchję i wybrali „barona” Mateusza Kwieca „władzę narodu cygańskiego”. Pomimo tych uchwał Bazyl Kwiec w dalszym ciągu występował jako monarcha, lecz cyganie przestali mu płacić podatki... Wobec tego Bazyl Kwiec zaczął za-

Wydalenie Polaków z Czechosłowacji.

MOR OSTRAWA. Władze czeskie wydalają znów szereg obywateli polskich ze Śląska.

Charakterystycznym jest wystąpienie posła stronnictwa agrariuszy czeskich Chloubeka, który na zebraniu organizacji zawodowej w Katarzynkach na Śląsku dał do zrozumienia, że władze czeskie dążą do pozbawienia prawa wszystkich obywateli polskich, zamieszkałych na terytorjum Czechosłowacji. Wypadki wydalenia obywateli polskich w Czechosłowacji zdarzają się codziennie.

UZHOROD. Naskutek zarządzenia starostwa powiatowego w Snie (wschodnia Słowaczyna) zwolniono z pracy w tartaku prywatnym w Stakinie 8 robotników Polaków. Zwolnienie nastąpiło wbrew interesom firmy, pozbawionej obecnie braku odpowiednio kwalifikowanych sił. Wszyscy zwolnieni przebywają na terenie Czechosłowacji od 20 do 30 lat i posiadali pozwolenie na pracę. Jednocześnie urząd powiatowy zapowiedział wydalenie zwolnionych robotników do Polski.

Ameryka zrywa z polityką neutralności.

NOWY JORK. Prezydent Roosevelt odbył wczoraj popołudniu dłuższą rozmowę z sekretarzem stanu Hullem — Przebieg rozmowy, która dotyczyła polityki zagranicznej jest trzymana w ścisłej tajemnicy.

Jak wiadomo, prez. Roosevelt zapowiedział niedawno, że zwróci się do kongresu z orędziem, w którym będzie się domagał pełnomocnictw dla zmiany

amerykańskiej polityki neutralnej.

Koła dobrze poinformowane twierdzą że St. Zjednoczone zrezygnują z wolności mórz, a w pierwszym rzędzie z prowadzenia handlu przez państwa neutralne z państwami wojującymi. Ta zmiana orientacji pozwoliłaby Stanom Zjednoczonym na skoordynowanie swej polityki z polityką Wielkiej Brytanji.

Szczegóły wielkiej afery szpiegowskiej w Paryżu.

Aresztowany szef szpiegostwa niemieckiego walczył z Ukraińcami przeciw Polsce.

PARYŻ. Prasa obszernie omawia sprawę aresztowania Niemca Edwarda Bernhubera, oskarżonego o uprawianie szpiegostwa. W tym wypadku władze policyjne ujęły w swe ręce jednego z najbardziej czynnych asów wywiadu niemieckiego we Francji. Władze są w posiadaniu kwestionariuszy, zawierających szereg pytań, opracowanych przez Bernhubera. Pytania te dotyczą przedewszystkiem działalności francuskiego szefa bu generalnego, szeregu rozmów i pertraktacji politycznych przeprowadzonych w Paryżu, traktatów, zawartych między Francją, Anglią i Włochami. Bernhubera obciążają zeznania niejakiego Avronta, któremu Bernhuber doręczył powyższy kwestionariusz oraz większą sumę pieniędzy. Władze bezpieczeństwa prowadzą dalsze dochodzenia w

Paryżu i okolicach, przeważnie wśród niemieckich emigrantów politycznych.

PARYŻ. Edward Bernhuber jest wie deńczykiem, synem bogatego fabrykanta wiedeńskiego. Po ukończeniu akademii wojskowej otrzymał rangę podporucznika armji austriackiej.

Kiedy monarchja austriacka rozsyłała się w gruzy, wstąpił on w szeregi ukraińskie i walczył przeciwko Polsce. Bernhuberowi udało się później zbiec do Wiednia, gdzie był początkowo pianistą w jednym z barów, poczem poświęcił się całkowicie szpiegostwu i wyjechał do Polski, gdzie poznał pewną kobietę szpiega, którą poślubił. Następnie wyjechał do Wiednia, skąd udał się do Hiszpanji, a ostatnio rozwinął swą działalność szpiegowską we Francji, gdzie został aresztowany.

nie bowiem kredyt długoterminowy od powiada potrzebom finansowania robót inwestycyjnych. Ciężar sfinansowania tych robót musimy bowiem rozłożyć na dłuższe lata i obciążyć niemi następne pokolenia, którym łatwiej będzie ponieść część tych wydatków, gdyż korzystać będą z owoców, jakie przyniosą przeprowadzane obecnie inwestycje. Na obecne pokolenie, które ponosi trudy zespolenia organizmu gospodarczego ziem polskich i musi odrobić zniszczenia wojenne, oraz walczyć ze skutkami kryzysu — nie można zwać całego ciężaru wydatków inwestycyjnych. Pokolenie nasze winno zająć się sprawą budowy inwestycji, mu-

si podjąć ten trud. Aby tego dokonać przedewszystkiem nauczymy się oszczędzać.

Chciałbym jeszcze na zakończenie podkreślić z całym naciskiem, że społeczeństwu wypada zrozumieć, iż przesilenie gospodarcze tak długo trwające, przestało już być właściwie przesileniem, a stworzyło nową sytuację gospodarczą, nowe warunki, w których żyjemy. Trzeba się z niemi pogodzić i zacząć pracować nad ułatwieniem rozwoju gospodarczego naszego kraju. Rozpoczęcie tej działalności i zrozumienie jej potrzeby, ułatwia społeczeństwu rozpisanie właśnie Pożyczki Inwestycyjnej. (Iskra)

legać z komornem i właściciel domu uzyskał wyrok eksmisyjny. We środę zjął się komornik, który dokonał zajęcia ruchomości zdeponowanego „króla” cygańskiego i wkrótce rzeczy te sprzedane zostaną na licytacji. Kwiekowi pozwolono pozostać w mieszkaniu do 14 kwietnia.

Prof. Piccard przyjeżdża do Polski.

BRUKSELA. Prof. August Piccard uda się w najbliższym czasie do Polski do Legionowa, by w tamtejszych Wojskowych Warsztatach Balonowych omówić kwestię swego najbliższego lotu stratosferycznego.

Niespodziewana konferencja państw bałtyckich.

RYGA. Dnia 11 bm. zebrała się w Rydze nadzwyczajna konferencja przedstawicieli trzech państw bałtyckich: Estonji, Litwy i Łotwy.

Zwołanie konferencji nastąpiło nieoczekiwanie, gdyż — jak wiadomo — zjazd ministrów spr. zagr. tych państw miał się odbyć w dniach 6—8 maja.

Hrabia członkiem bandy włamywaczy.

BRZEŚĆ KUJAWSKI. Około godz. 3 nad ranem włamali się trzej złodzieje do mieszkania Wojciecha Kosickiego.

Złodzieje skradli garderobę i szereg bardziej wartościowych przedmiotów. Policja zorganizowała pościg.

Posterunkowi natknęli się na opryszków, wezwali ich do zatrzymania się, ci jednak poczęli strzelać do policjantów. Policja odpowiedziała ogniem. Dwaj złodzieje zdążyli zbiec, trzeciego ujęto.

Ujętym opryskiem jest Jan hrabia Dąbski. Znalaziono przy nim część skradzionej w Kosickiego garderoby.

Hrabiego-bandytę osadzono w więzieniu, współpracowników poszukuje policja.

Dramat w mieszkaniu majora.

WARSZAWA. — Niezwykły dramat rozegrał się w mieszkaniu majora głównego sztabu Józefa K., który ożenił się przed 6-ciu tygodniami. Kiedy w mieszkaniu znajdowała się tylko majorowa K., ktoś zadzwonił. Po otworzeniu drzwi weszła nieznana jej kobieta, która wyjęła rewolwer i strzeliła do majorowej K. i zaczęła uciekać, wybiegła na klatkę schodową, ukrywając się w mieszkaniu sąsiada.

Kula trafiła majorową K. w ramię. Sprawczyni sama oddała się w ręce policji. Okazało się, że była to pierwsza żona majora K., z którą rozszedł się przed 8-miu laty. Sprawczyni strzału oświadczyła, że zależała jej na nadaniu sprawie rozgłosu i spowodowanie procesu sądowego, gdyż mąż jej nie płacił alimentów.

9 robotników w obliczu śmierci.

WARSZAWA. — Wczoraj w południe nastąpiło w Warszawie zbiorowe zatrucie robotników pracujących przy oczyszczaniu kanałów kanalizacyjnych.

Na rogu ulicy Ludnej i Solec, gdzie odbywa się oczyszczanie głównego kanału ściekowego, opuściło się w podziemiu siedmiu robotników pod kierownictwem majstra p. Stanisława Wodzińskiego. Pracujący w kanale robotnicy poczuili się w pewnej chwili niedobrze. Wszyscy bez wyjątku dostali napadu słabości.

Zatruci robotnicy poczęli resztkami sił czołgać się w kierunku t. zw. włazów. Z największym wysiłkiem udało

Dwie tajemnicze damy z trupem w taksówce.

WARSZAWA. Policja prowadzi dochodzenie w tajemniczej sprawie z trupem w taksówce. W Alei Szucha do taksówki kierowanej przez szofera Adama Robickiego, wsiadły dwie damy w towarzystwie pana, który polecił jechać do Hotelu Saskiego. Po drodze jedna z pasażerek kazała zawrócić i pojechać na ul. Panieńską na Pradze. Tu damy wysiadły, polecając szoferowi odwiedzić pasażera z powrotem do Warszawy.

Ujechawszy kawał drogi, szofer zau-

ważył w lusterku, że pasażer zsunął się z siedzenia. Zatrzymał więc auto i stwierdził, że pasażer stracił przytomność. Szofer pojechał niezwłocznie do XV komisariatu P. P., gdzie stwierdzono śmierć pasażera, którym okazał się Antoni Niziński, właściciel kantoru przewozowego.

Zachodzi podejrzenie otrucia. Policja wszczęła dochodzenie w celu wykrycia tajemniczych dam, które towarzyszyły Nizińskiemu w przejażdżce.

Olbrzymi parowiec na mieliźnie

LONDYN. Wczoraj po południu szalała na południowych wybrzeżach Anglii burza, podczas której uległ katastrofie jeden z największych transatlan tyków „Aquitania”, linii Cunard-White Star.

Niedaleko od wejścia do portu Southampton olbrzym o pojemności 45.647 ton, zepchnięty został przez wichur na ławicę piaskową.

Przez kilka godzin 6 potężnych holowników próbowała ściągnąć parowiec na wodę, w nocy jednakże wobec odpływu morza dalszych wysiłków zaniechano.

Eksplozja wywołała śnieżycę!

BOMBAJ. W zakładach chemicznych w okolicy Bombaju (Indje Przedgangesowe) nastąpił niezwykle silny wybuch. Wskutek eksplozji zginęło 16 hinduskich robotników, a kilkudziesięciu zostało rannych.

Siła wybuchu była tak wielka, że ciała wielu robotników odrzucone zostały na wielką odległość od miejsca katastrofy.

Wskutek wybuchu nastąpiły opady śnieżne (!). W jednym z pobliskich rejonów górzystych opady śnieżne całkowicie zniszczyły dwie wsie.

Londyn — Paryż w 53 minutach.

LONDYN. Samolot „D. H. Comet” pobił rekord szybkości lotu pomiędzy Croydon a Le Bourget, przelatując ten dystans w 53 minuty z przeciętną szybkością 220 mil angielskich (360 km.) na godzinę.

Jest to ten sam aparat, na którym Waller Jones dokonał rekordowego lotu z Anglii do Australji i z powrotem w ciągu 13 i pół dnia.

Na tropie bandy porywaczy.

HAWANA. Policja kubańska wpadła na trop bandy, która niedawno w celu otrzymania okupu porwała jednego z najbogatszych ludzi na Kubie — Bonnetta. Bandyci po otrzymaniu 300 tysięcy dolarów wypuścili więzionego milionera.

Po bardzo starannych poszukiwaniach w których brała udział również policja amerykańska, aresztowano kilka dziesiąt osób.

Istnieją przeciwko nim bardzo poważne przesłanki udziału w porwaniu Bonnetta.

Policja amerykańska jest zdania że w sprawie zamieszany jest znany „gangster” nowojorski Alvin Purpis, poszukiwany oddawna przez policję w całych Stanach Zjednoczonych.

Bitwa z piratami chińskimi.

SZANGHAJ. — Policja przybrzeżna prowincji Kian-Si stoczyła zwycięską walkę z piratami chińskimi, którzy w ilości 300 osób podjęli bitwę. Walka toczyła się czas dłuższy. Piraci rozlokowani byli na 50 dżonkach (łodziach żaglowych). W wyniku walki zabitych zostało 20 piratów, kilkanaście dżonek zostało zatopionych. Policja opanowała 12 dżonek, przyczem zdobyła 174 karabiny i 115 rewolwerów.

Krwawa strzelanina w senacie urugwajskim.

MONTEVIDEO. Kuluary senatu były widownią tragicznego zajścia. B. minister spraw wewnętrznych Urugwaju dep. Ghigliani ciężko ranił kilku strzałami rewolwerowymi naczelnego redaktora dziennika „Uruguay” Demicheli.

Powodem tragicznego zajścia była trwająca od dłuższego czasu gwałtowna polemika prasowa pomiędzy Demicheli

u Ghiglianim, który jest właścicielem dziennika „El Pueblo”.

Zabójca oddał się sam w ręce policji, zrzekając się immunitetu parlamentarnego.

W depresji zastrzeliła dziecko i siebie.

WIEDŃ. Straszna tragedia rozegrała się w dzielnicy Floridsdorf. 26 letnia Marja Schalit, córka urzędnika pocztowego i rozwiedziona żona literata Leona Schalitta, tłumacza dzieł Galsworthy'ego, zastrzeliła w przystępie depresji moralnej, jaką uwidoczniała się u niej po przebyciu ciężkiej choroby grypy, swego 3-letniego synka, poczem celnym wystrzałem w skroń pozbawiła się życia.

KRONIKA.

KALENDARZYK

Sobota 13 kwietnia. Hermana. Wschód słońca o g. 4,54. Zachód o g. 18,34.

Nocne dyżury aptek.

W nocy z piątku na sobotę: I Aleja, Wieluńska.

W nocy z soboty na niedzielę: II Aleja, Ostatni Grosz.

P. starosta wizytuje powiat.

P. starosta Rogowski w celu zapoznania się z członkami Rad Gminnych i bezpośredniego zaznajomienia się z potrzebami ludności od pewnego czasu przeprowadza wizytację poszczególnych gmin naszego powiatu.

Dotychczas p. starosta odwiedził następujące gminy: Kamyk, Miedźno, Popów, Lipie, Kuźnica, Krzepice, Panki i Przystajń.

Na szczególne podkreślenie zasługuje niezwykle serdeczna atmosfera, niezmiennie towarzysząca wizytacji. Ludność wszędzie gorąco wita starostę powiatu i zgodnie z pięknym staropolskim zwyczajem ofiarowuje mu tradycyjne chleb i sól.

Szczególnie owocny charakter miało przyjęcie, zgotowane p. starostą w dniu wczorajszym przez ludność gmin Przystajni i Panek. Na granicy gm. Przystajni p. starostę powitał konny pluton krakusów, który malowniczą kawalkadą towarzyszył do Przystajni, gdzie wójt w otoczeniu członków Rady Gminnej powitał p. starostę chlebem i solą, poczem odbył się raport stowarzyszeń i organizacji.

W Pankach zaś powitanie nastąpiło przed lokalem urzędu gminnego, gdzie p. starosta dokonał przeglądu oddziałów P. W. i straży ogniowej.

We wszystkich wizytowanych gminach odbyły się również uroczyste posiedzenia rad gminnych, z bardzo pouczającą i wszechstronną dyskusją na temat wielorakich potrzeb i bolączek wsi.

Doniosła data dla częstochowskiego drobnego kupiectwa. We wczorajszym numerze naszego pisma donosiliśmy, że w dniu 1 maja nastąpi oddanie do użytku publicznego nowo-wybudowanego Rynku Narutowicza na Zawodziu.

Obecnie dowiadujemy się, że tego samego dnia odbędzie się również otwarcie rynku przy ulicy św. Barbary, przeznaczzonego dla handlu dewocjonaljami.

Roboty nad plantowaniem i zwirowaniem rynku oraz ogrodzeniem całego placu w szybkim tempie dobiegają końca.

Kino „LUNA”

Dzisiaj i dni następnych

Film w-g głośnej powieści

KAROLA DICKENSA

— p. t. —

Wielkie wydarzenie

W rolach głównych —

Henry Hull mistrz maski

Philips Holmes

Jane Wyatt George.

— Nad program: —

Dodatki dźwiękowe

W sobotę i niedzielę o godz. 12.30

„Księżniczka przez 30 dni”

Kino „EDEN” Aleja 12

Dzisiaj z okazji przyjazdu do Częstochowy ulubieńców Publiczności

Hanki ORDONÓWNY

IGO SYMA — — — — —
dajemy ich wielki film Polski

p. t.

SZPIEG W MASCE

według poczytnej powieści A. Marczyńskiego

Romans artystki — agentki obcego wywiadu z młodym oficerem lotnikiem

Nad program: Dod. dźwiękowe

Główny inspektor pracy w Częstochowie. Dzień dzisiejszy prawdopodobnie stanie się zwrotnym momentem w sprawie długotrwałego strajku okupacyjnego w Papierni, który od dłuższego czasu beznadziejnie tkwi na marwym punkcie.

Aby przełamać tę beznadziejność i nakłonić obie strony do likwidacji zatargu, w dniu dzisiejszym przybył do Częstochowy główny inspektor pracy i dyrektor departamentu Min. Pracy i Opieki Społecznej p. Marjan Klott, oraz okręgowy inspektor pracy p. Kowalik z Kielec.

Należy przypuszczać, że osobista ingerencja głównego inspektora pracy dopomoże do osiągnięcia pożądanego porozumienia, które dla obu stron okaże się możliwym do przyjęcia.

Z biblioteki im. dr. Władysława Blegańskiego. Przed kilku dniami przy miejskiej bibliotece im. dr. Władysława Blegańskiego otwarta została czytelnia pism i czasopism, z której wszyscy abonenci biblioteki mogą korzystać bezpłatnie. Czytelnia czynna jest w godzinach od 4 do 8-iej wlecz. i jest zaprzęzona w bogaty wybór pism.

Co dotyczy postępu czytelnictwa w bibliotece, to wykazują one stały i pomysłny rozwój. W ubiegłym miesiącu marcu liczba stałych abonentów wynosiła 428. Abonenci ci ogółem wypożyczyli 2474 i dokonali 2007 zmian książek, z czego na dorosłych mężczyzn i kobiety przypada 748 i 695, na chłopców zaś i panienki 320 i 244.

Reprezentacja Częstochowy na międzynarodowym zlocie harcerskim. W okresie tegorocznych ferij letnich w Spale, rezydencji letniej Pana Prezydenta Rzeczypospolitej, odbędzie się wielki międzynarodowy zlot harcerzy z całego świata.

W tych dniach ukonstytuował się już komitet organizacyjny zlotu w skład którego weszli pp.: minister spraw wewnętrznych Kościółkowski, jako przewodniczący, oraz wiceministrowie gen. Sławoj Składkowski, inż. Bobkowski i Piestrzyński, wojewoda Grażyński i dyr. Państw. Urzędu W.F. i P.W. pułk. dypl. Kiliński.

Przewodnictwo wojewódzkiego komitetu w Kielcach objął wicewojewoda Witkowski.

Jak się dowiadujemy Częstochowa wyśle na zlot do Spawy dwie reprezentacyjne drużyny, męską i żeńską, z których każda liczyć będzie 50 osób.

Nowy spadek drożyzny w Częstochowie. To że dzięki celowej i konsekwentnej polityce Rządu ceny podstawowych artykułów pierwszej potrzeby nietylko nie idą w górę, lecz stopniowo spadają, jest jedyną deską ratunku dla ubogich warstw ludności miejskiej.

W dniu wczorajszym w Inspektoracie Pracy pod przewodnictwem inspektora pracy inż. Wasilewskiego odbyło się posiedzenie komisji do badania zmian kosztów utrzymania.

Komisja ustaliła, że koszt utrzymania rodziny robotniczej z 4-ch osób w ub. miesiącu marcu wynosił 3.49 zł. dziennie, t. j. o 2.59 proc. mniej niż w lutym b. r., w którym wynosił 3.58 zł. dziennie. Do spadku drożyzny przyczyniło się potaniecie węgla i nabiata.

Z Teatru Miejskiego.

Dziś w piątek Teatr Miejski gra w dalszym ciągu znakomitą komedią Molnera „W cukierce” w reżyserji Malinowskiego oraz z Gallową, Tokarskim i Liedtkem w rolach głównych.

Początek o godz. 20, W przygotowaniu kapitalna komedia Kiedrzyńskiego „Cudzik i S-ka”, którą reżyseruje St. Dębicz.

Działki budowlane na osiedlu Mirów-Zawodzie. Zarząd Miejski w Częstochowie podaje do wiadomości, że w sprawie nabycia działki budowlanej na osiedlu „Mirów-Zawodzie” mo-

Armja 5000 robotników przy budowie dróg w województwie kieleckim.

Rok budżetowy 1935/36 będzie w dziedzinie zagadnień drogowych w woj. kieleckim rokiem rozbudowy.

Przewidziany Fundusz Drogowy, zasilany przez Fundusz Pracy, pozwoli na wykonanie bardzo poważnych robót, których koszt wyniesie z góry 7 milionów złotych.

M. in. pod Częstochową w stronę Będzina zostanie zbudowana droga o nawierzchni klinkierowej, długości 6 km. i klinkierowa nawierzchnia pod Będzinem w stronę Częstochowy—długość 8 km. a nadto droga klinkierowa w stronę Strzemieszyc na trasie 5 km.

Pozatem w niektórych miasteczkach w woj. kieleckim będą wykonane nawierzchnie ważniejszych ulic z półbruczką, dostarczonego przez państwowe kamieniołomy w Zagnańsku. Nowych dróg na terenie woj. kieleckiego, poza krótkim odcinkiem między Włoszczową a Koniecpolem, budować się obecnie nie będzie.

Również przebudowanych zostanie

w br. kilka mostów na drogach państwowych.

Dla dostarczenia materiałów kamiennych do naprawy i przebudowy dróg państwowych na terenie województw: kieleckiego, łódzkiego, lubelskiego oraz na budowę i potrzeby kolei państwowych przeprowadzane będą na wielką skalę roboty eksploatacyjne w państwowych kamieniołomach w Zagnańsku, które zatrudnią z góry 1500 robotników i dostarczą około 400 tysięcy ton materiału kamiennego.

Wspomnieć należy jeszcze o bezdrożach w woj. kieleckim.

W niektórych miejscowościach jest bardzo mało dróg bitych. Roboty przy ich budowie są częściowo w toku, jednak od szeregu lat utykają spowodu braku funduszy.

Przy robotach obecnie podejmowanych łącznie z kamieniołomami w Zagnańsku, znajdzie zatrudnienie około 5000 robotników.

zna otrzymać informacje w Wydziale Technicznym, pokój Nr. 22, w poniedziałki, środy i piątki od godz. 10 do 2 ej p. p.

Bilety z kuponami na wyjazdy przedświąteczne. Kto wyjeżdża na święta Wielkanocne musi kupić do pociągów dalekobieżnych bilety z kuponami. Bez kuponów jechać nie będzie można.

Kupony obowiązują do pociągów dalekobieżnych od dnia 16 b.m. godz. 00 (od północy) i wydawane będą do dnia 20 b.m. godz. 24 (do północy).

Przedsprzedaż biletów z kuponami zaczyna się w dniu 13 b. m. w sobotę od godz. 14. Od tej daty można je nabywać w placówkach Polskiego Biura Podróży Orbis.

Ilość kuponów jest ograniczona. — Trzeba się spieszyć, by zapewnić sobie miejsce w pociągu.

Ważne dla członków Ligi Morskiej i Kolonjalnej. Wszyscy członkowie Ligi Morskiej i Kolonjalnej proszeni są o zgłaszanie się do sekretarjatu Ligi (ul. Panny Marji 42 I piętro) w godzinach od 5 po poł. do 8-iej wieczorem o dłużej, dla prolongacji członkowskich na rok 1935.

Choroby zakaźne i zgony. Miejski Wydział Zdrowia zanotował w ub. tygodniu 10 wypadków zasłabnięć na choroby zakaźne, w tem: na dur brzuszny — 2, płonicę — 4, błonicę — 2, różę — 1 i jaglicę — 1.

W tymże okresie zmarło w naszym mieście 21 chrześcijan: 5 chłopców, 2 dziewcząt, 6 mężczyzn i 8 kobiet, oraz 6 żydów: 1 dziewczyna, 2 mężczyzn i 3 kobiety.

Ciekawy odczyt. W niedzielę dnia 14 b.m. o godzinie 10-iej rano w gmachu Ubezpieczalni Społecznej w Częstochowie przy ul. Mickiewicza 12 (sala konferencyjna 2 piętro) odbędzie się dla ubezpieczonych członków Ubezpieczalni i ich rodzin odczyt dr. med. Leona Guttmanna pt. „Jak zapobiegać chorobom i jak je leczyć”. Wstęp. dla ubezpieczonych bezpłatny.

W kinach będzie można palić. Rozważany jest projekt dalszego znoszenia zakazów palenia tytoniu w miejscach o charakterze publicznym. Po wprowadzeniu w życie przepisów, zezwalających na palenie w tramwajach, zamierzone jest częściowe zniesienie tego zakazu na widowniach kinoteatrów i teatryków. Zakaz ten byłby jednakże zniesiony tylko na salach, posiadających odpowiednią wentylację i warunki bezpieczeństwa.

Trzeci dzień subskrypcji Pożyczki Inwestycyjnej.

Ułatwienia dla posiadaczy Pożyczki Narodowej.

Celem ułatwienia subskrypcji 3 proc. premjowej Pożyczki Inwestycyjnej prawnym posiadaczom obligacji 6 proc. Pożyczki Narodowej — p. delegat od spraw 3 proc. Premjowej Pożyczki Inwestycyjnej zarządził, że przelewy obligacji 6 proc. Pożyczki Narodowej na członków rodzin będą dokonywane nie zwłocznie w biurze komisarsza generalnego Pożyczki Narodowej. Na podaniach, skierowywanych do biura komisarsza generalnego (Min. Skarbu, Rymska 3), należy zaznaczyć w formie nadpisu u góry podania:

„W związku z subskrypcją 3 proc. Premjowej Pożyczki Inwestycyjnej”.

Wobec zapytań w sprawie zamiany odcinków obligacji 6 proc Pożyczki Narodowej na mniejsze wyjaśnia się, że wymiany dokonuje Urząd Długów Państwa (Warszawa Rymska 1).

Podobnie, jak w pierwszym dniu subskrypcji, tak i wczoraj obserwowano się znaczny ruch przed okienkami subskrypcyjnymi. Duże ożywienie jest również i w dniu dzisiejszym.

Charakterystyczne jest że obserwuje się ogromny napływ subskrybentów ze sfer mniej zamożnych, podczas gdy sfery zamożniejsze, jak dotąd, w akcji subskrypcyjnej Pożyczki Inwestycyjnej większego udziału jeszcze nie wzięły.

Skazani za nielegalny ubój. W dniu wczorajszym Sąd Okręgowy jako sąd II instancji skazał Chaję Fajertag na 100 zł. grzywny z zamianą w razie nieściągalności na 2 tygodnie aresztu za dokonanie potajemnego uboju cielęcia i Lewka Wolmana na 60 zł. z zamianą na 7 dni aresztu za usiłowanie wprowadzenia w obieg mięsa z nielegalnego uboju.

Zuchwała kradzież w sklepie. Do sklepu p. Rubina Barena (ul. Ogrodowa 3) przyszedł wczoraj jakiś osobnik i zamówił wyroby tytoniowe na sumę 23 zł. 14 gr. Gdy wyroby te były już zapakowane, z niewiadomych przyczyn zgłosił światło elektryczne w sklepie, z czego skorzystał ów osobnik, zabrał przygotowaną paczkę z wyrobami tytoniowymi i zbiegł.

Przeprowadzone przez policję dochođenje doprowadziło w rekordowym wprost czasie do ujęcia sprytnego złoczyńcy. Okazał się nim mieszkaniec Kawodrzy Górnej (gm. Grabówka), Mieczysław Jarosz.

Kara za niedopuszczenie zduna. Pomimo, że żyjemy w XX wieku, w którym każdy człowiek zdawałoby się powinien jasno zdawać sobie sprawę z tego, jakie doniosłe znaczenie ma usuwanie sadzy z kominów w walce z pożarami, znajdują się jeszcze po wszech stronach ludzie, którzy uważają, że nie warto ani grosza wydać na zduna, bo to jest pieniądz rzucony w błoto.

Do kategorii wyznawców takich przed potopowych poglądów należy Jan Nabalczyk, mieszkaniec wsi Kokawa (gm. Mykanów), który pewnego dnia nietylko nie pozwolił kominiarzowi wytrzeć sadzy, lecz i innych gospodarzy przekonywał o bezużyteczności tego zabiegu.

Sąd Grodzki skazał go za to na 3 dni bezwzględnego aresztu. Od wyroku tego skazany odwołał się do Sądu Okręgowego, który karę aresztu zamienił mu na karę pieniężną w wysokości 20 zł., z zamianą w razie nieściągalności na 3 dni aresztu.

Nonsens, który się mści dotkliwie. Luty br. przyniósł nam poważny spadek spożywania cukru. Ciągłe obniżki płac zmuszają sfery pracownicze do ograniczenia konsumpcji nawet tak niezbędnego produktu, jakim jest cukier.

W lutym br. spożyto w Polsce zaledwie 21 milionów kilogramów cukru wobec 23 milionów w tym samym okresie ubiegłego roku.

Na jednego mieszkańca Polski przypada zaledwie 60 deka cukru na miesiąc.

Tak poważny spadek winien być przestrogą przeciwko utrzymywaniu wysokiej ceny cukru. Zmuszać spożywco krajowe go do płacenia 1 złotydwadzieścia pięć groszy za kilo, gdy zagranicą sprzedaje się cukier polski po 11 groszy za kilo jest wprost karygodnym.

Ociążanie pracownika polskiego do płaty do deficytowego wywozu jest oczywistym nonsensem.

Zawodowa złodziejka w roli służącej. 21-letnia Józefa Bilińska do prawdy zaimponowała swą bezczelnością wszystkim zebranych wczoraj w sali sądu grodzkiego. „Nie znam tych ludzi, widzę ich po raz pierwszy w życiu”, — rzuciła prosto w twarz swoim byłym chlebodawcom, u których pracowała przez dłuższy czas i których na odchodnym okradła.

W dniu 26 sierpnia 1933 r. dokonała ona kradzieży sukienki, gorsetu i jednej pary obuwia na szkodę Dory Blum w Olsztynie, w październiku zaś tegoż roku skrała kostium damski, palto, bieliznę i 40 zł. gotówką Ignacemu Szczepańskiemu, zamieszkałemu przy ulicy Wieluńskiej 10. Ogółem Szczepański straty swoje obliczał na 400 zł.

Dokonawszy tej kradzieży, Bilińska na dłuższy czas zniknęła z oczu policji i niedawno została zatrzymana podczas obławy ulicznej.

Pomimo młodego wieku ma ona dość bogatą przeszłość kryminalną. Do winy się nie przyznała, uporczywie twierdząc, że nigdy nie pracowała u poszkodowanych i że jest ofiarą jakiegoś tragicznego nieporozumienia.

Sąd skazał Bilińską na 1 i pół roku wzięcia.

Apelacja. Proszeni jesteśmy o zaznaczenie, że p. Józefa Wronska, właścicielka dawn. № 28 przy ul. Narutowicza, od wyroku Sądu Grodzkiego, skazującego ją za samowolę, zgłosiła apelację do Sądu Okręgowego.

15-letni rabuś. Do przechodzącej ulicą Panny Marji p. Reginy Gewercman (ul. Garibaldi 68) podbiegł jakiś młody chłopiec i usiłował wyrwać jej z rąk teczkę w której znajdowały się wartywa wartości 4 zł. Zuchwałym rabusem okazał się 15-letni Józef Wódkiewicz (ul. św. Rocha 7).

Dźwiękowe Kino - Teatr „STYLOWY”
Dziś i dni następnych
Przebych wystawy! Upojne melodie!
Cudowne kobiety! Wspaniała gra!
w filmie p. t.
WIKTOR CZY WIKTORJA
w roli głów. król komików wiedeńskich **Herman Thimig**

Prawie o pół miliona powiększyła się ludność Polski w r. 1934. Główny Urząd Statystyczny opracował dane, dotyczące przyrostu naturalnego ludności w Polsce w roku ubiegłym.

Jak wynika z tych zestawień przyrost naturalny ludności w roku 1934 wynosił liczbą 401.931 osób, z czego na województwa centralne 176.488 osób, na wschodnie 77.800 osób, na zachodnie 55.605, oraz na województwa południowe 92.038 osób.

Przeciętny przyrost naturalny na 1000 mieszkańców wynosi 12,1, największy przyrost, mianowicie 13,4, wykazują województwa wschodnie.

Przyrost ludności według wyznań przedstawiał się następująco: wyznanie rzymsko-katolickie 269.386 osób (12,8) na 1.000 mieszkańców, wyznanie greckokatolickie 35.678 (10,1), prawosławne 56.103 (13,6), ewangelickie 5.267 (6,1), mojżeszowe 32.352 (10,4), oraz inne wyznania 3.144 osób.

Wynagrodzenie za pracę więźniów. Nowy regulamin, dotyczący wynagrodzenia pracy więźniów — dzieli ich na trzy kategorie w zależności od prowadzenia się i stopnia pilności. Nagrodą za dobre prowadzenie się będzie przeniesienie do wyższej kategorii, kara zaś degradacja. Każdy więzień będzie miał oddzielne konto, na którym będzie się zapisywało wynagrodzenie za pracę. Część zarobków, przeznaczona na dodatkowe wyżywienie, będzie można obracać na kupno artykułów żywnościowych, innych artykułów, jak papierosy z powyższych sum kupować nie wolno. Przy zwolnieniu więźnia otrzyma on całą pozostałą sumę. Praca więźniów przy remoncie budynków i wypieku chleba dla gospodarstwa więziennego nie zalicza się do robót zarobkowych. Dzienny koszt robocizny więźnia w warsztatach obliczony jest na 60 gr.

Polski tytoń zaspakaja połowę zapotrzebowania krajowego. Uprawa tytoniu w Polsce zaspakaja poważną część zapotrzebowania naszych palaczy, dochodząca do 50 proc. ogólnej konsumpcji.

W roku ubiegłym zebrano w Polsce 6.700.000 kg. tytoniu, z tego 2.450.000 w woj. tarnopolskim, 1.290.000 kg. w woj. lubelskim, 860.000 kg. w woj. wołyńskim, 620.000 w woj. kieleckim, 610.000 w woj. białostockim, 590.000 w woj. pomorskim i mniejsze ilości w innych województwach.

Zupełnie nie uprawia się tytoniu na terenie województw warszawskiego, łódzkiego, wileńskiego, nowogrodzkiego, poleskiego, poznańskiego i lwowskiego. W stosunku do r. 1933 zbiór tytoniu w roku ubiegłym był większy o 540.000 kilogramów.

Orzeczenie sądu okręgowego. — należności za wysługę lat. Sąd okręgowy w Warszawie rozważał ostatnio skargę byłego pracownika Funduszu Bezrobocia przeciwko tej instytucji o wypłatę sumy z tytułu t zw. wysługi lat, która była przewidziana w umowie o pracę pomiędzy pracownikami i Funduszem Bezrobocia. Pełnomocnik pracownika uzasadniał, że nie wolno pozbawiać pracownika jednostronną decyzją pracodawcy nabytych przez niego praw.

Sąd przychylił się do wywodów obrońcy i zasądził na rzecz pracownika całą należność z tytułu wysługi lat za cały okres pracy pracownika do chwili jego zwolnienia.

Sprawa ta ma zasadnicze znaczenie dla szerokich mas pracowników umysłowych.

Wydawanie koncesyj na zarobkowy przewóz pojazdami mechanicznymi. W najbliższych dniach zostanie ogłoszone w „Dzienniku Ustaw” rozporządzenie ministrów komunikacji i spraw wewnętrznych o wydawaniu koncesji na zarobkowy przewóz osób pojazdami mechanicznymi w obrębie gminy miejskiej.

Według tego rozporządzenia zarząd gminy miejskiej powinien uzyskać zgodę powiatowej władzy administracji ogólnej, na wydanie koncesji jeżeli: a) koncesja ma być wydana cudzoziemcowi, spółce akcyjnej, spółce z ograniczoną odpowiedzialnością lub spółdzielni, albo b) jeżeli chodzi o koncesję wyłączną na regularne przewozy autobusami na określonych liniach.

Władza administracyjna wyda koncesję, jeżeli uzna, że osoba ubiegająca się

Wytwórnica Luster i Szlifiernia Szkła oraz Oprawa Ram „ARTOLUX”
Częstochowa, Al. Wolności 39. Tel. 23-76.
Wykonuje szlifowane i gładkie lustra wszelkich gatunków, wymiarów, fasonów i t.p. Przyjmuje także wszelkie roboty wchodzące w zakres szlifierni i szklarstwa. Na składzie są gotowe oprawione lustra ze szkła belgijskiego, czeskiego i krajowego wszelkich wymiarów oraz gotowe trena w różnych rozmiarach z stolikami i szafkami które sprzedaje się również na raty
UWAGA: Roboty szklarsko-szlifiernie do samochodów wykonuje się na poczekaniu.
CENY BARDZO PRZYSTĘPNE. — Robota solidna gwarantowana, wykonana przez wykwalifikowanych fachowców.

OBRAZKI SĄDOWE.

Damy: pik, trefle, karo, kier.

Pozornie zdawałoby się, że zawód wróżki, to lekki chlebek, że takiej wystarczy usiąść przy brudnym stoliku w brudnym szlafroku, brudnymi rękami tasować brudne karty i opowiadać z nich brudne historie z życia bliźnich. Tak jednak nie jest. Dowodzi tego sprawa sądowa Eugenji Gnoj (czytaj Żeni Żnuj) contra pani Wiktorji Szarlej.

Było tak: Pani Wiktorja wyczytała w prasie anons słynnej wróżki Żeni Żnuj, która za jedne trzy złote przepowiada przyszłość, stawia horoskopy, określa numer wygrywający milion na loterii itd.

Pani Wiktorja nie była ciekawą żadnych szczegółów z przeszłości i przyszłości — paliła ją inne i jedyne tylko zagadnienie.

Słynna kabalarka, bawiąca przejazdem w Częstochowie tylko trzy dni, rozłożyła karty przed panią Wiktorją i rozpoczęła wróżbę:

— Koło pani kręci się starszy brunet i cztery kobiety...

— Wiem — podchwyciła pani Wiktorja — prawdę pani powiedziała. Brunet, to mój szef, a te cztery kobiety to koleżanki biurowe: Pikusińska, Kobylańska, Stasiakówna i Wróblewska. No tak: damy pik, trefle, karo i kier, od razu po znać można, że to one. Ta koło serca, to Pikusińska, ziółko, niby serdeczna do mnie a do szefa się mizdrzy. Niedarmo dostała podwyżkę i futro karakułowe. Chwali się że to od męża. Dziadówka! wiemy za co takie od szefów futra do-

o nią posiada odpowiednie kwalifikacje do prowadzenia przewozu i może spełniać należności obowiązkowe przewozowe. Pierwszeństwo do otrzymania koncesji ma osoba, która zobowiąże się do używania pojazdów mechanicznych, odpowiadających specjalnym wymaganiom obrony Państwa.

Koncesje będą wydawane na okres do lat pięciu, koncesje na regularne przewozy autobusami na określonych liniach do lat dziesięciu, koncesje autobusowe z prawem wyłączności — do lat piętnastu.

Taryfę opłat za przewóz drożkami samochodowymi ma ustalać zarząd gminy po wysłuchaniu opinii Izby Przemysłowo-Handlowej.

Koncesjonariusz obowiązany będzie ubezpieczyć się od odpowiedzialności cywilnej za szkody, jakie mogą powstać wskutek wykonywania przewozów.

Zdrowie i higiena

Zatrucie kiełbasą.

Słyszy się często o epidemii zarazy kiełbasianej — co nasuwałoby przypuszczenie, że jest to choroba zakaźna, względnie zaraźliwa. Nic podobnego. Jest to infekcja, spowodowana w organizmie przez specjalne mikroby zwane „bacillus botulinus”, spotykane w różnych miejscach: w gruncie, w paszy, w oborach, w chlewach i stamtąd przedostające się do mięsa, które mamy spożyć. Ponieważ bakterje te nie wytrzymują wysokiej temperatury, giną zazwyczaj przy gotowaniu, dlatego mięso gotowane lub dobrze smażone nie jest dla nas nigdy prawie pod tym względem groźne.

Utrzymują się one i dobrze rozwijają w niegotowanych lub niedostatecznie ugotowanych przetworach mięsnych, zwłaszcza, jeżeli są od dopływu powietrza zabezpieczone warstwą tłuszczu, właśnie jak to ma miejsce w różnych kiszkach, kiełbasach, pasztetach itd. (bacillus botulinus powieterza bardzo nie lubi), a także w najrozmaitszych

stają. W domu zρέć co nie mają, więc mąż przez palce patrzy. A Kobylańska też jest numerek! Niby to zdolna maszyna szynistka a jak pójdzie pisać do gabinetu szefa, to ani maszyny dotknie, tylko potem narzeka, że pończochy oczka jej puszczają. Mnieby też puszczają, gdyby mi ktoś ciągle nowe kupował. A Stasiakówna, niewiniątko zdawałoby się trzech zliczyć nie potrafi, bo ciągle się w rachunkach myli, ale urlop dostała i wyjechała do Krynicy z szefem. Albo Wróblewska...

Po trzech kwadransach takiej przemowy kabalarka zdecydowała się zwrócić swej klientce uwagę:

— Moja pani, czy ja jestem wróżka, czy pani?

— Ależ bezwarunkowo pani. I słusznie to wszystko o tych lafiryndach pani wypowiedziała. Ani słowa pani nie skłamała, bo wszystko jest święta prawda...

Po tych zapewnieniach pani Wiktorja wręczyła pani Żnuj pięć złotych honorarium i uszczęśliwiona opuściła pokój przyjęć.

Następnego dnia u słynnej kabalarki zjawily się cztery damy: pik, trefle, karo, kier. Zrobiły wielką awanturę, w rezultacie której pani Żnuj (czytaj: Eugenja Gnoj) oskarżyła panią Wiktorję Szarlej o naruszenie tajemnic czarnej magji, której jest kapłanką i o spowodowanie najścia na jej gabinet. Wobec niezgłoszenia się stron sprawę odroczone. Ze świadków przybyły tylko panie Kobylańska, Stasiakówna, Wróblewska (trefle, karo, kier). Dama pik wyjechała z szefem do Krynicy.

konserwach, niekoniecznie nawet mięsnych, lecz również i jarzynowych, nieodpowiednio przetworzonych, względnie źle przechowanych.

Każda „spuchnięta” puszka konserw jest co do tego wielce podejrzana i powinna ulec bezwzględnie niszczeniu.

Epidemie botulizmu, a raczej masowego zachorowania nie wynikają oczywiście z zarażenia się ludzi nawzajem, lecz tylko z faktu, iż pokarm, w którym znajdowały się te bakterje został spożyty przez pewną grupę osób.

Bacillus botulinus jest niesłychanie złośliwy, czy nawet, dokładniej mówiąc, zjadliwy, wywołuje bowiem jady, czyli toksyny, porażające pewne ośrodki nerwowe, na skutek czego powstaje bezwład pewnych organów. Bezwład ten — zależnie od odporności danego osobnika i oczywiście od, przedewszystkiem — ilości bakterji, które dostały się do organizmu — bywa silniejszy lub słabszy, ustępuje po umiejętnym leczeniu bez śladu, lub też rozszerza się, powodując nawet nieraz wypadki śmiertelne.

Pierwszym organem podlegającym działaniu jadu są oczy. Objawy te są nadwyraz przykre i dość charakterystyczne, nie na tyle jednak, aby od razu można było wykluczyć inną ich przyczynę, mianowicie pewien specjalny typ dyfterytu.

U osobnika chorego, występuje przede wszystkim niemożność adaptacji wzroku, coś, co można nazwać „ślepotą na małe odległości” — a więc utrudnienia przy czytaniu, przy patrzeniu na przedmioty blisko położone, na stopnie widzenia podwójne, rozszerzenie tęczówki, opadanie powiek.

Potem suchość w ustach, w nosie i w gardle, niemożność połykania, czasem nawet mówienie, bezwład kiszek, wszystko to na skutek porażenia odpowiednich środków nerwowych, kierujących ruchami tych narządów, oraz funkcjonowanie gruczołów — nieraz nawet w przypadkach ciężkich — dochodzi do bezwładu niektórych grup mięśni.

Premjowa Pożyczka Inwestycyjna to wielkie koło rozpędowe, które poruszy z martwego punktu tysiące drobnych kółek — bezrobotnych obywateli Rzeczypospolitej.

wych, utrudnienia w ruchach palców i kończyn.

Porażenia te ustępują — o ile chorego dało się uratować — z wolna, tem wolniej, im prędzej i gwałtowniej wystąpiły.

Widzimy więc, że choroba ta jest nietylko ciężka, ale i bardzo przykra. Nieszczęsny pacjent — przy zachowaniu zupełnej przytomności umysłu — jest niemal całkowitym kaleką: źle widzi, nie może mówić ani jeść, nieraz ma nawet spowodo suchości w ustach, no sie i w gardle wielkie trudności w oddychaniu.

Dawniej procent śmiertelności był przy tego rodzaju zatruciach bardzo znaczny, dzisiaj ogromnie się zmniejszył, posiadamy bowiem specjalną szczepionkę, którą jednak należy zastosoować w porę, możliwie jaknajwcześniej.

A w jaki sposób możemy się wystrzec zachorowania? Przedewszystkiem: nigdy nie jeść wędlin, pasztetów i konserw niepewnego pochodzenia, ani takich, co do których mamy choćby najlżejsze podejrzenie, że są niezupełnie świeże. Następnie, przy robieniu w domu wszelkich przetworów mięsnych i konserw, nawet jarzynowych, przestrzegać z jednej strony jak największej czystości, z drugiej — uważać, aby one były dostatecznie długo gotowane i w odpowiednio wysokiej temperaturze.

Pozatem, konserwy te i przetwory, zwłaszcza domowe, przechowywać w miejscu możliwie chłodnym, najlepiej w lodowni. A jeśli — pomimo to — nie zdołamy się uchronić przed tym złośliwym bakcylem, nie lekceważmy ani przez jedną chwilę pierwszych objawów chorobowych: owych zaburzeń wzroku, lecz natychmiast wezwijmy kompetentnego internistę.

Z KRAJU.

Tragiczna omyłka. Chciał zastrzelić rywala, a trafił niewinnego człowieka.

W Siennej pod Równem postrzelony został z karabinu Wasyl Białous w chwili, kiedy przechodził ulicą.

Wdrożone dochodzenie policyjne doprowadziło do ujęcia sprawcy. Jest nim młody parobczak Teodor Żubkow vel Dawidiuk. Uplanował on zamach morderczy przeciw Tychonowi Białousowi i jego przyjacielowi Dżusowi za to, że odbili mu dziewczynę Seklitę Lubczyk. Ubiegłej nocy zaczął się za węglem z karabinem w rękę, oczekując nadejścia swych rywali. W pewnej chwili w mrokach nocy ujrzał dwie postaci. Będąc przekonany, że ma przed sobą Tychona Białousa i Dżusa dał ognia.

Pomylił się jednak srodze, albowiem ofiarą zamachu padł Wasyl Białous, który w tym czasie z innym mężczyzną przechodził ulicą.

Niedoszłego zabójcę osadzono w więzieniu.

Potworny samosąd.

Na przedmieściu Parczewa w powiecie włodawskim zakradł się nocą do budowań gospodarczych Wiktor Musika, 70-letni Maksym Jaszczuk w celu dokonania kradzieży. Kradzież jednak się nie udała, gdyż gospodarz przyłapał go na gorącym uczynku. Zamiast oddać włamywacza w ręce sprawiedliwości, sam sobie ją wymierzył, przyczem pobił starca tak dotkliwie, że ten zmarł niebawem po przewiezieniu go do szpitala. Musiak został pociągnięty do odpowiedzialności karnej za samosąd.

Zęby — to fundament zdrowia! Należy je więc szanować i unikać wszelkich partaczy dentyst.

Książeczkę wyjaśn. tę kwestję żywotną, otrzymać można w księgarniach lub od autora **Lekarza-Dentysty M. GREJNIECĄ** w Częstochowie **ul. N. Marji Panny (II Aleja) 24. Tel. 22-50**

